

รายวิชา ทักษะศิลป์

รหัสวิชา ศ21102
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ศิลปะลายไทย

ผู้สอน ครูรุ่งศักดิ์ บุญเทศ

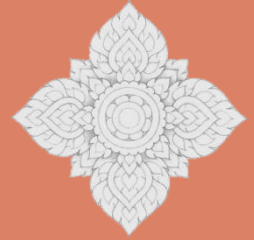

ศิลปะลายไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

- สามารถจำแนกลักษณะของงานจิตรกรรมไทยได้
- สามารถเขียนลายไทยพื้นฐานได้อย่างคล่องแคล่ว

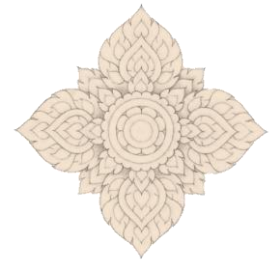
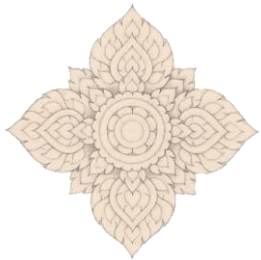
การจัดแบ่งการเขียนในงานศิลปะไทย

ช่างไทยโบราณแบ่งหมวดหมู่ของศิลปะไทยออกได้ ๔ หมวดด้วยกัน

คือ หมวดพระหนก หมวดนารี หมวดกระบี่ หมวดคชะ หรือที่ช่างไทย

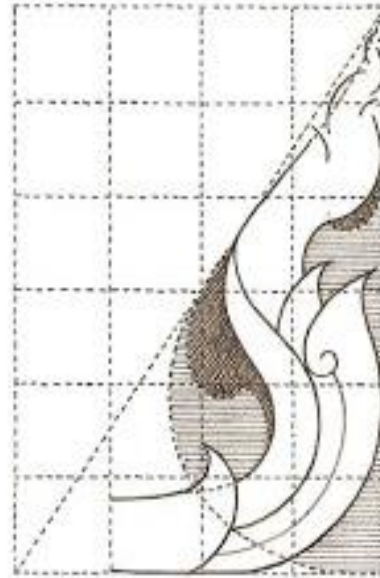
รวมเรียกว่า พระหนก นาง ช่าง ลิง

แต่ละหมวดก็จะมีรายละเอียดปลีกย่อยลงไป

๑. หมวดกกระหนก

สำหรับช่างเขียนโบราณ
กระหนก คือ เปลวไฟ
เป็นรูปสามเหลี่ยม

๒. หมวตনারี

คือ การเรียนรู้ฝึกฝนเกี่ยวกับ
การเขียนหน้ามนุษย์ เทวดา
นางฟ้า พระ และนาง ซึ่งถือว่าเป็น
เป็นภาพหลักของภาพไทย

๓. หมวดกระษัตริย์

คือ การฝึกเขียนภาพอมนุษย์ต่าง ๆ

ได้แก่ **พวงยักษ์** **วานร**

ในการฝึกจะต้องฝึกจากภาพสิ่ง

เป็นอันดับแรก

๔. หมวดคชะ

คือ ในหมวดนี้จะแบ่งสัตว์ที่เขียนเป็น ๒ ประเภท

ประเภทแรก คือ สัตว์ที่มีอยู่บนโลกมนุษย์

เช่น ช้าง ม้า วัว นก เป็นต้น

ประเภทที่สอง คือ สัตว์ประติขลุ้หรือสัตว์หิมพานต์

ข้อคำนึงในการเขียนลายไทย

ความอ่อนช้อยของลาย

การแบ่งระยะของลายต้องมีความเหมาะสมไม่ถี่หรือห่างเกินไป

การแบ่งช่องไฟของลายควรเหมาะสมสวยงาม

รู้จักการพลิกแพลงหรือประดิษฐ์ ตัวกาบ นกคาบ หน้าขาบ

การผูกลายต้องให้ดูเป็นหมวดหมู่ไม่แตกแยกกัน

การเขียนลายหมวดกระหนก

ถือเอาแบบและรูปทรงของลายมาจากธรรมชาติ
จากใบไม้ ดอกไม้ การเคลื่อนไหวของสัตว์ เปลวไฟ
การเลื้อยของเถาไม้ ตาไม้ ยอดไม้

ที่มาของลายไทย

ลายไทยนั้นเกิดจากการดัดแปลงรูปทรงของธรรมชาติ

ซึ่งแต่ละลายมีที่มาแตกต่างกัน

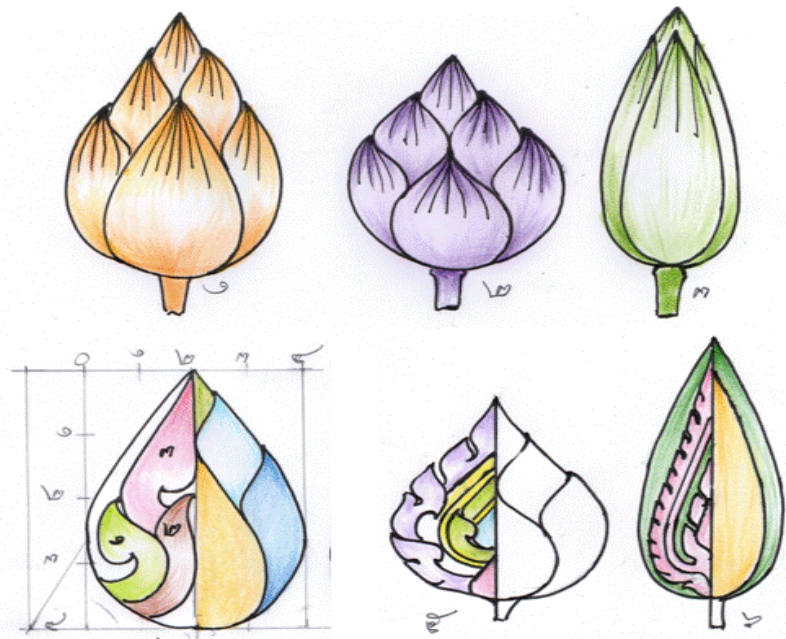
สามารถสังเกตได้ ดังนี้

ดอกแก้ว

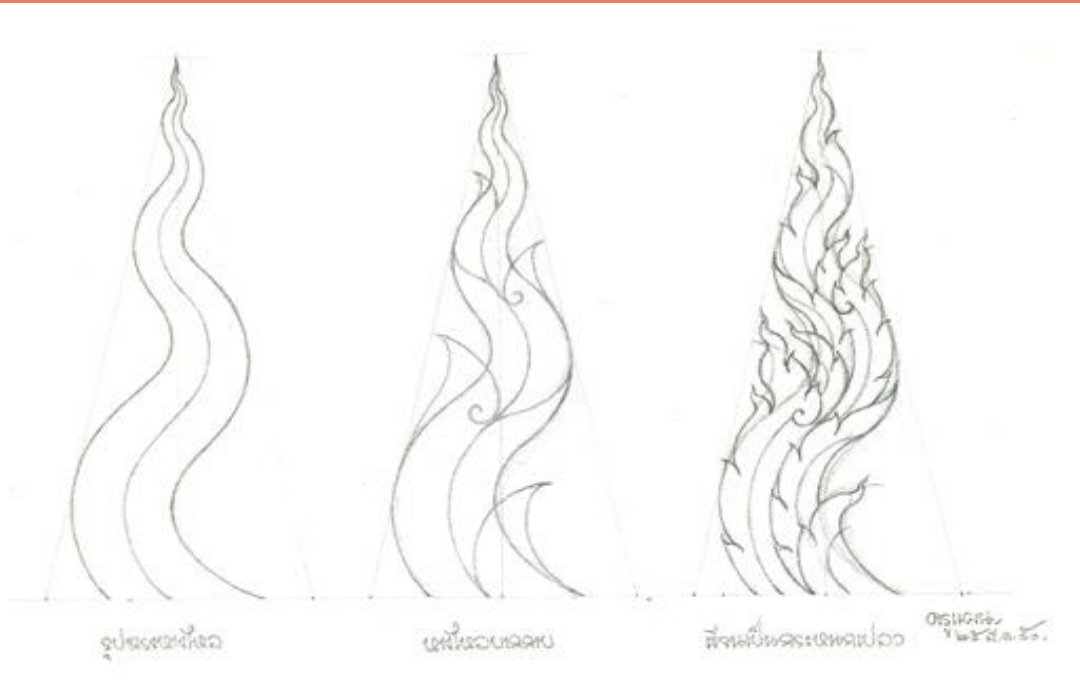
บัวหลวง

บัวสัตตบงกต

บัวสัตตบุษย์

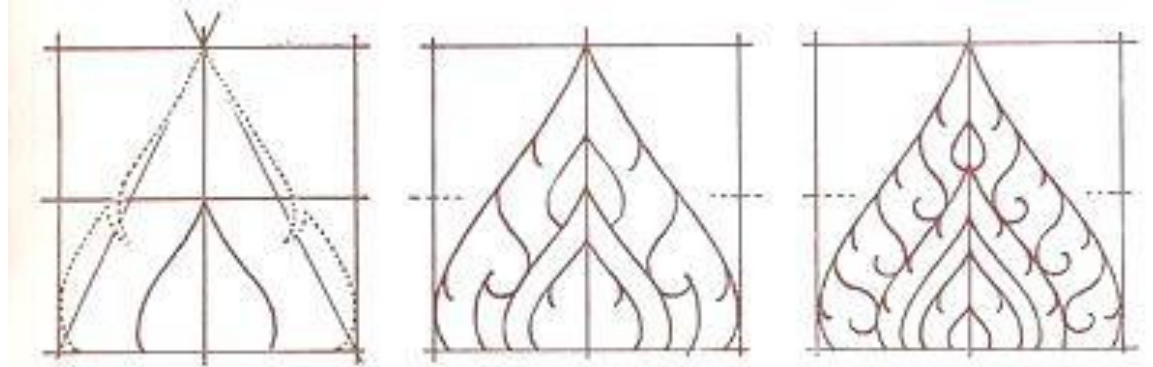
เปลวไฟ

ที่มาของภาพ <https://pixabay.com/th/photos/29-1-63>

ที่มาของภาพ <http://oknation.nationtv.tv/blog/phaen/2007/03/27/entry-1/29-1-63>

๗ ตาออย

ที่มาของภาพ <http://www.siamprocane.com/kn13.html/29-1-63>

ที่มาของภาพ <https://sites.google.com/site/boomsam2016/home/kracang-taxxy/29-1-63>

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : เด็กอัจฉริยะวาดภาพลายเส้นฝีมือขั้นเทพ

เผยแพร่โดย : One News

เผยแพร่วันที่ 15 มีนาคม 2559

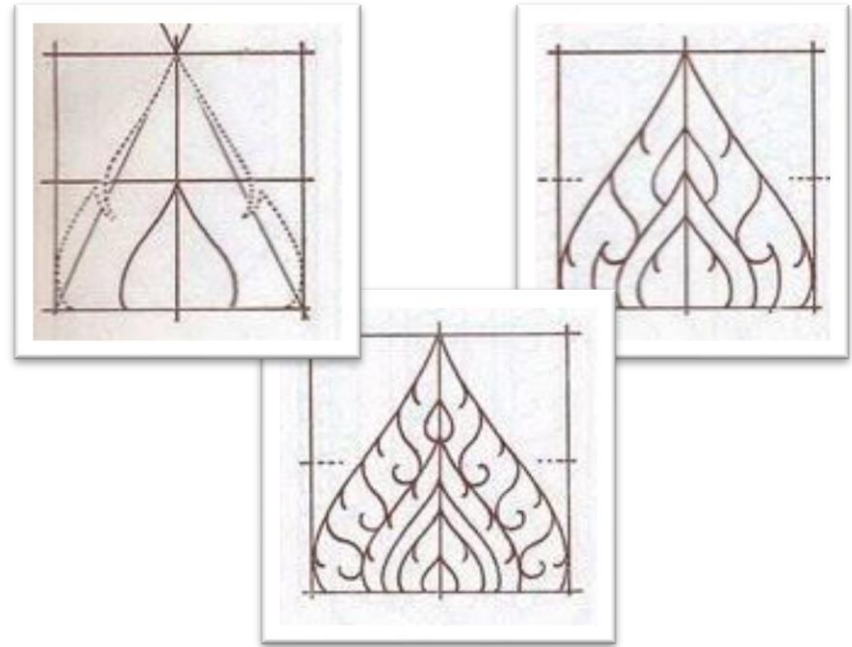
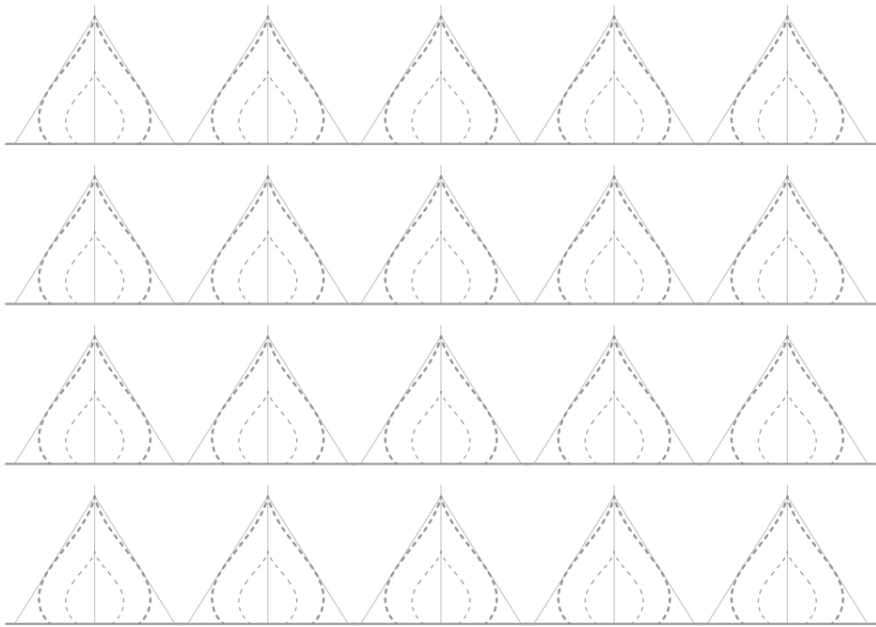
ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=2D3tbWpdmnk&pbjreload=10>

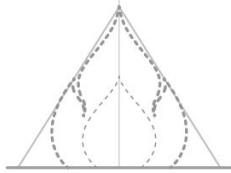
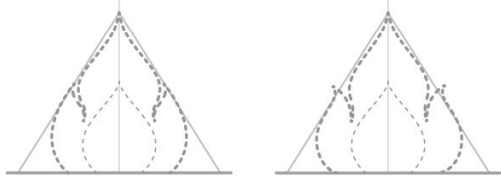
ให้นักเรียนแต่ละคนฝึกเขียนลาย ตามแบบฝึกที่กำหนด
เพื่อความคล่องแคล่วในการเขียน

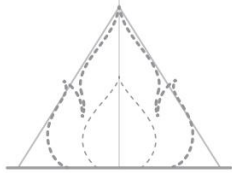
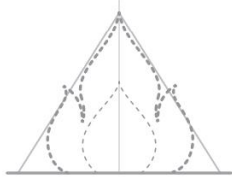
แบบฝึกที่ ๑ แม่ลายกระฉิงตาอ้อย

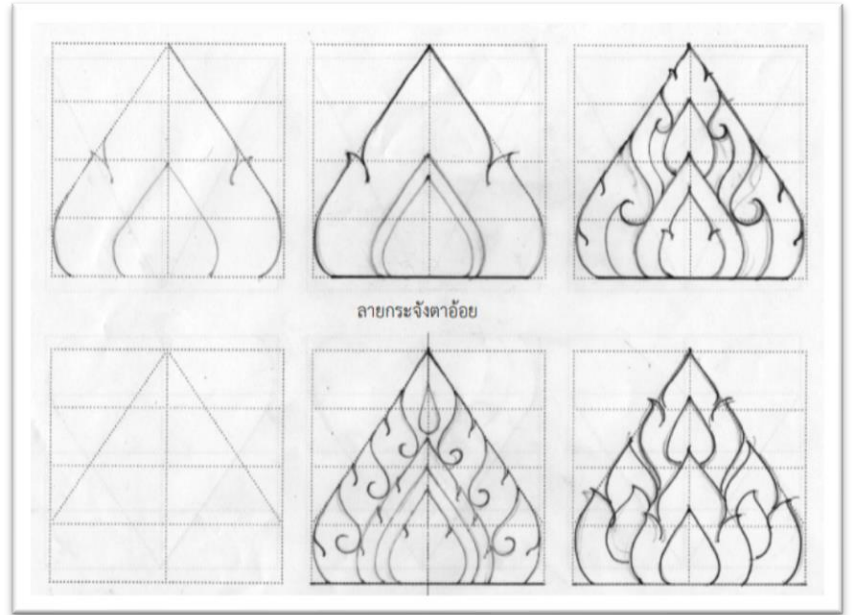
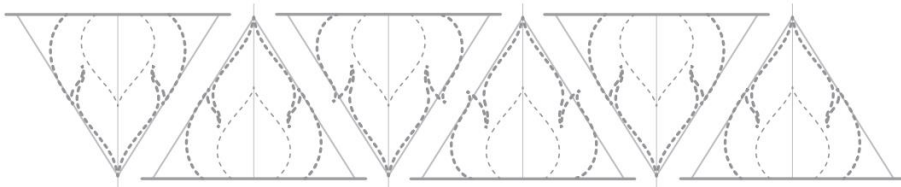
การบวกลายเข้าและออก

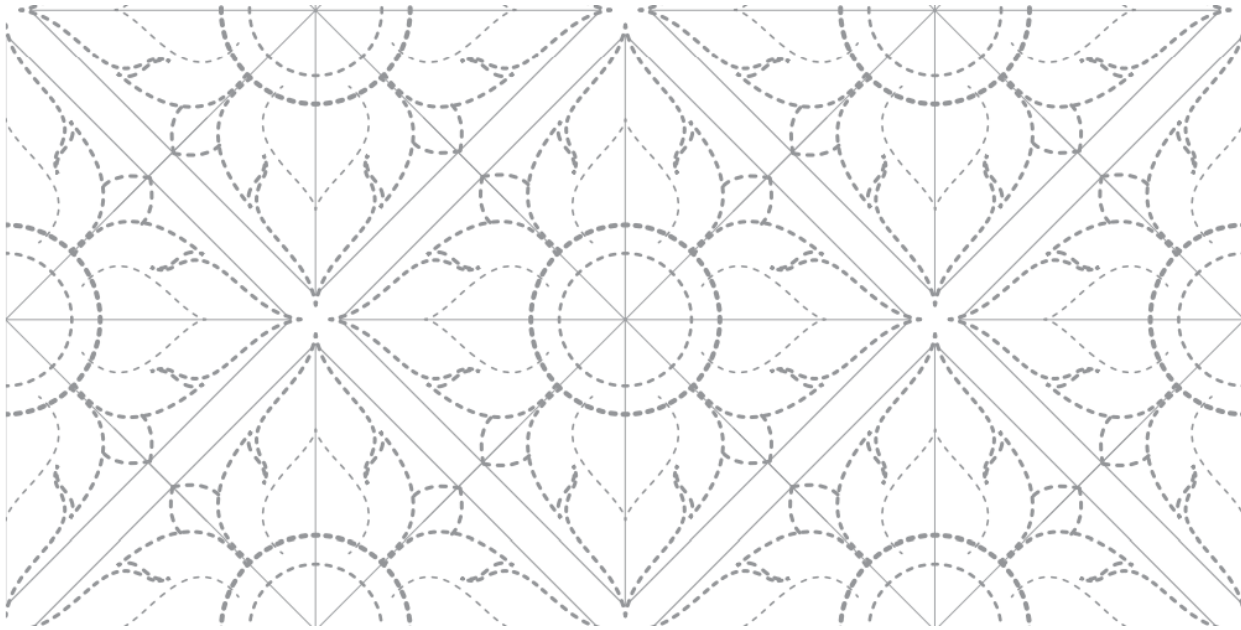
การบวกลายเข้า

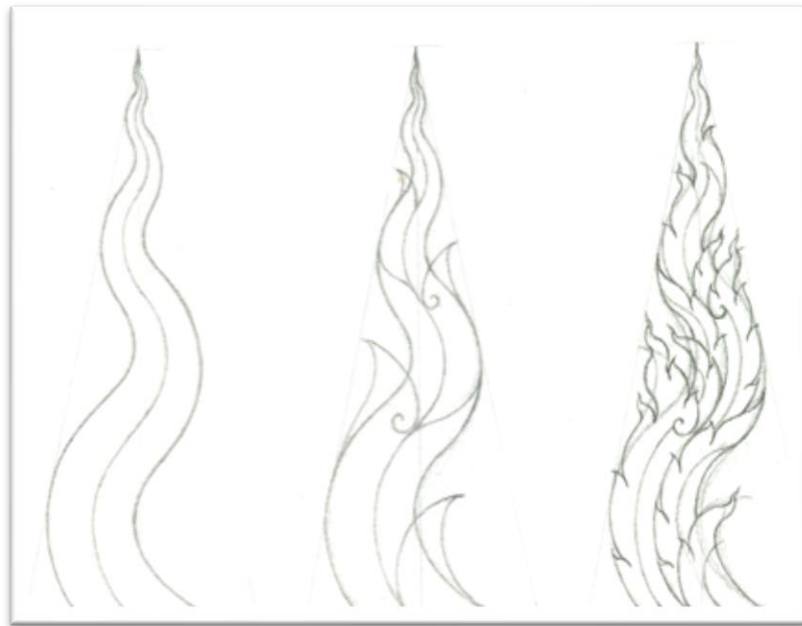
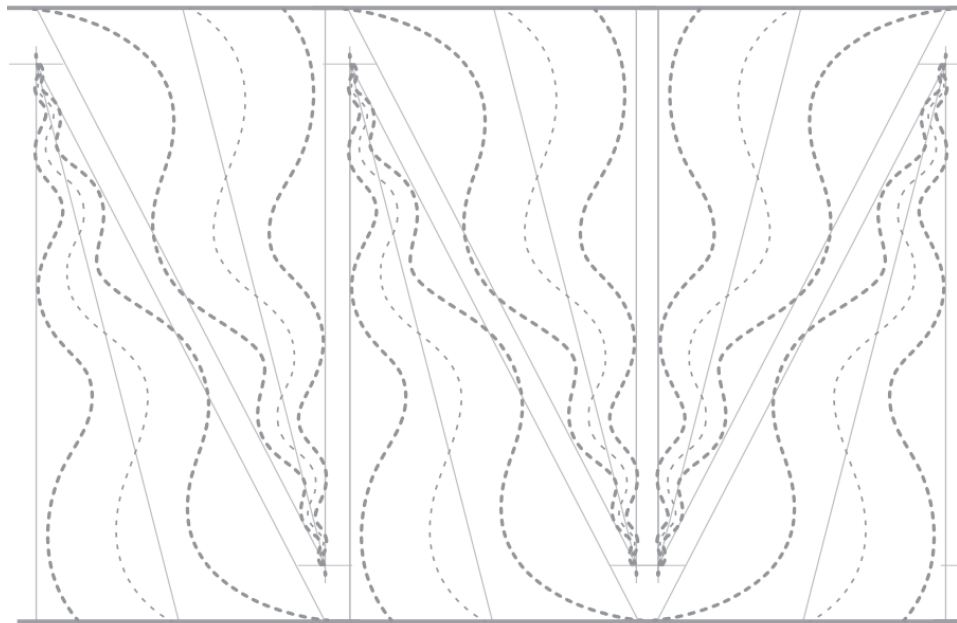
การบวกลายออก

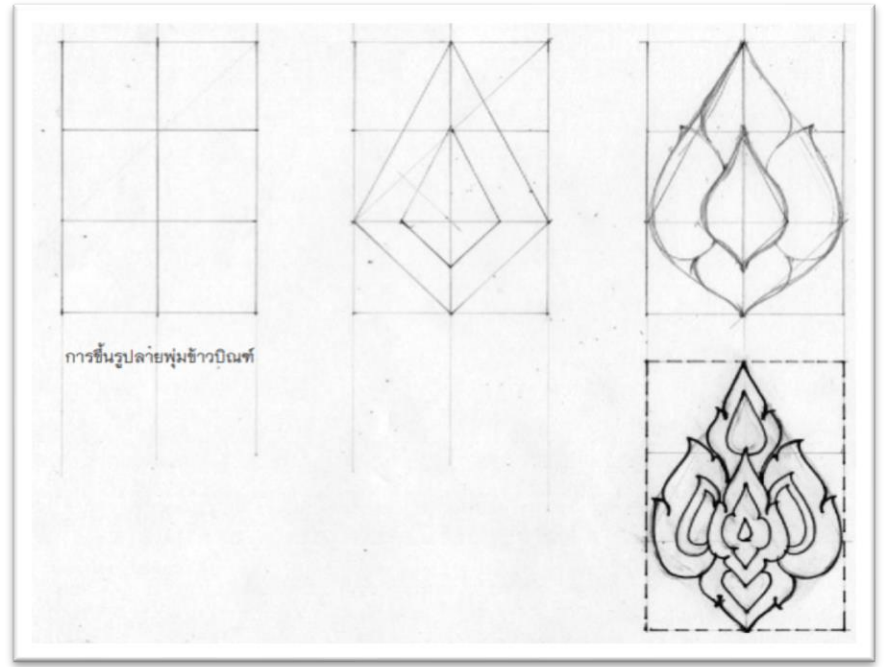
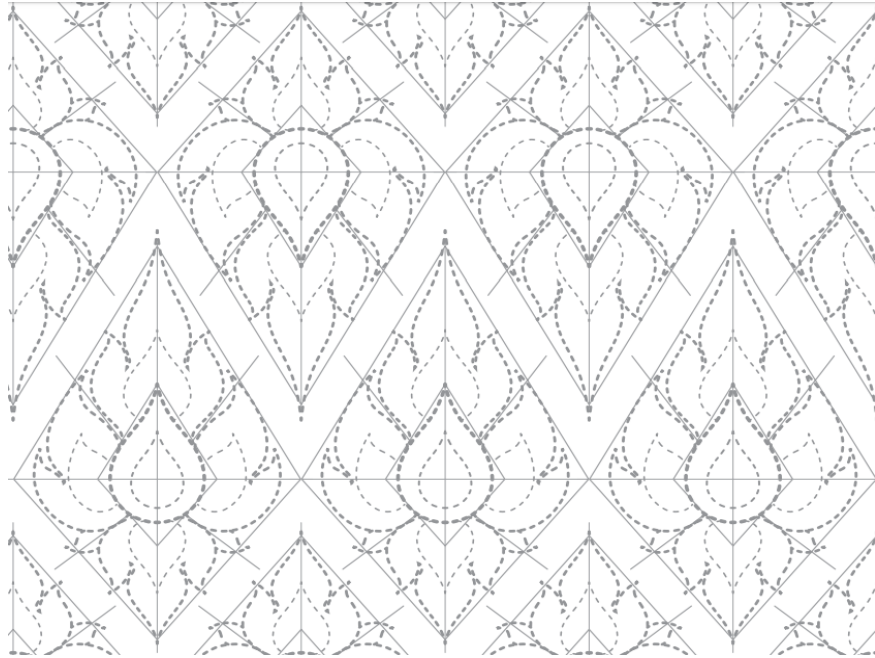
แม่ลายประจำยาม

แม่ลายทางไหล

แม่ลายพิมพ์ข้าวปุ้น

การขึ้นรูปลายพิมพ์ข้าวปุ้น

ที่มาภาพ : facebook วัดใหญ่สุวรรณารามวรวิหาร จังหวัดเพชรบุรี

สืบสานตำนานศิลป์

วัดใหญ่สุวรรณาราม
จังหวัดเพชรบุรี